

KLESTENITZ TIBOR

tudományos munkatárs – Nemzeti Közszerológati Egyetem

kutatócsoport-vezető – MNMKK Országos Széchényi Könyvtár, Lipták Dorottya Sajtótörténeti Kutatócsoport

A Szegeden rendezett országos katolikus nagygyűlés (1909) sajtórepresentációja

A katolikus nagygyűlések műfaja eredetileg német nyelvterületen született meg 1848-ban, majd kisvártatva európai jelenséggé vált. A nagygyűlések a modernitás kihívásaira adott válaszként jöttek létre, hogy a katolikusok a terjedő vallási közömbösséggel és az antiklerikalizmussal szemben erőt demonstráljanak. A nagygyűlések 1900-ban jelentek meg intézményes formában Magyarországon is, és gyorsan a hazai katolikus közélet legfontosabb eseményei közé emelkedtek. 1947-ig 33 rendezvény megtartására került sor, amelyek helyszíne két esetet leszámítva mindig Budapest volt. Az egyik kivételt az 1909. augusztus 29–31. között, Szegeden rendezett országos katolikus nagygyűlés jelentette.

Az előadás arra vállalkozik, hogy ennek az eseménynek a sajtórepresentációját vizsgálja meg, felmérve azt, hogy a rendezők kommunikációs célkitűzései, vagyis a katolikus társadalmi mozgalom értékrendjének és jövőképének közvetítése, vonzó alternatívaként való megjelenítése, a támogatottság és az erő felmutatása mennyiben voltak elérhetőek a bizonytalan politikai környezetben, a katolikus Néppárt részvételével működő kormánykoalíció tarthatatlan helyzete által meghatározott politikai viszonyok között.

Kulcsszavak: dualizmus, katolikus nagygyűlések, Katolikus Néppárt, tömegrendezvények

Press coverage of the National Catholic Congress held in Szeged (1909)

The genre of Catholic Congresses originated in German-speaking countries in 1848 and soon became a European phenomenon. The assemblies were created as a response to the challenges of modernity, allowing Catholics to demonstrate their strength in the face of spreading religious indifference and anticlericalism. The Catholic Congresses appeared in Hungary in institutional form in 1900 and quickly rose to become one of the most important events in Hungarian Catholic public life. By 1947, 33 such events had been held, all but two of them in Budapest. One exception was the national Catholic Assembly held in Szeged from August 29 to 31, 1909. The presentation undertakes to examine the press coverage of this event, assessing the extent to which the organizers' communication objectives – namely, conveying the values and vision of the Catholic social movement, presenting it as an attractive alternative, and demonstrating support and strength – were achievable in an uncertain political environment, under political conditions defined by the untenable situation of the governing coalition involving the Catholic People's Party.

Keywords: age of Dualism, Catholic Congresses, Catholic People's Party, mass organisations